Brjef landshöfðingja *til beggja amtmanna* **um ný eyðublöð undir verzlunarskýrslur.** (Ágrip). — Með brjefi þessu voru báðum amtmönnum send ný eyðublöð undir skýrslur um aðfluttar og útfluttar vörur, sniðin eptir þeirri breytingu, sem um ræðir í brjefi landshöfðingja 29. jan. þ. á. (Stj.tíð. 1895 B., bls. 9.), og var amtmönnum falið að brýna fyrir öllum lögreglustjórum, að hafa strangt eptirlit með því, að skýrslurnar verði nákvæmlega og samvizkusamlega út fylltar, bæði hvað snertir vörumagn og verðhæð hverrar einstakrar vörutegundar, svo og að þess verði gætt, að tilfæra rjettilega hvaðan vörurnar koma og hvert þær fara, en í því efni yrði að leggja vöruskrárnar (»Faktúrurnar«) til grundvallar. Enn fremur var lögreglustjórum falið að gefa gætur að því, að hver sá, sem annaðhvort fær vörur frá útlöndum eða sendir þangað vörur, hvort heldur er fyrir eiginn eða annara reikning (sbr. lög um hagfræðisskýrslur, 8. nóv. 1895, 5. gr.) gefi um það skýrslu, svo að eigi þurfi neitt að falla undan, þegar samin er aðalskýrsla um allan vöruflutning til og frá landinu, og loks var leitt athygli lögreglustjóra að því, að þeim ber sjálfum að rita embættislegt vottorð neðan á skýrslurnar að því er tollskyldar vörur snertir. **150** 2. okt.

Brjef ráðgjafans fyrir Ísland *til landshöfðingja* **viðvíkjandi staðfesting og vígslu á utanþjóðkirkjupresti.** **151** 8. nóv.

Með þóknanlegu brjefi, dags. 4. febr. þ. á., hafið þjer, herra landshöfðingi, sent hingað allraþegnsamlegasta bænaskrá með fylgiskjölum, þar sem bændurnir Jón Bergsson á Egilsstöðum, Benedikt Rafnsson á Höfða og Oli Halldórsson á Keldhólum, sem fulltrúar fyrir nokkra menn í Vallanesprestakalli, er hafa sagt sig úr þjóðkirkjunni, sækja um, að prestaskólakandídat Þorvarði Brynjólfssyni verði veitt konungleg staðfesting sem presti fyrir utanþjóðkirkjusöfnuð, er menn þessir hafi stofnað. Jafnframt þessu hafið þjer sent brjef frá biskupnum um málefni þetta ásamt brjefum frá prestinum í Vallanesprestakalli og prófastinum í Suður-Múlaprófastsdæmi, og leggur biskup til:

1. Að beiðni þessi verði ekki tekin til greina fyr en það sje nægilega sannað, að söfnuðurinn hafi fengið sjer kirkjubygging, er sje útbúin öllu því, er sje nauðsynlegt til venjulegrar guðsþjónustu, og ekki sje notuð til neins annars.
2. Að kosning prestaskólakandídats Þorvarðar Brynjólfssonar hljóti allrahæsta staðfestingu, þegar fullnægt sje nýnefndu skilyrði.
3. Að starfssvæði hans sem prests sje ákveðið með föstum takmörkum samkvæmt því, er biskup nákvæmar tekur fram, og
4. Að honum leyfist að taka vígslu af biskupi landsins.

Þjer hafið með skýrskotun til biskupsbrjefsins lýst því yfir, að þjer sjeuð honum að öllu leyti samdóma.

Út af þessu skal jeg hjer með þjónustusamlega tjá yður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar, að jeg í heild sinni fellst á hina þrjá fyrstu liði af ofangreindum tillögum biskups, er þjer hafið samþykkt, þó þannig, að jeg verð að beiðast þess, að jafnframt því sem sönnur yrði færðar á það fyrir

151 8. nóv. ráðaneytinu, að sæmileg kirkja eða bænahús væri fengið, væri send hingað fullkomin skýrsla um alla þá, sem þá verða í utanþjóðkirkjusöfnuðinum, að því tilgreindu, hvar hver eigi heima, og er þá geymt til þess tíma, að taka ákvörðun um takmörkin fyrir starfssvæði prestsins, er leggja verður til grundvallar, þegar ákveða skal nafn eða titil safnaðarins.

Aptur á móti hefur ráðaneytinu þótt varhugavert að fylgja tillögu biskups um hið fjórða atriðið, að prestinum í hinum fyrirhugaða utanþjóðkirkjusöfnuði veitist kostur á að taka vígslu af biskupi landsins, og hefur það því leitað álits kirkjustjórnar ríkisins um það, hvort slík vígsla geti álitizt samkvæm þeim almennu gildandi reglum og grundvallarsetningum kirkjurjettarins, er eigi síður gilda á Íslandi heldur en í konungsríkinu, þar sem hinn umræddi söfnuður ekki að eins er utan þjóðkirkjunnar, heldur jafnvel beinlínis hefur sagt sig út úr henni. Í svari sínu hefur kirkju- og kennslumálastjórnin með skýrskotun til yfirlýsingar Sjálandsbiskups um málið, er hjer með fylgir í eptirriti ásamt brjefi kirkju- og kennslumálastjórnarinnar lýst því yfir, að hún verði að álíta það öldungis ósameinanlegt þeim reglum, er gilda um þjóðkirkjuna, að biskupar hennar vígi presta fyrir söfnuði, sem standa fyrir utan þjóðkirkjuna. Með því að ráðaneytið fyrir Ísland verður að öllu leyti að fallast á þessa skoðun, skal jeg hjer með þjónustusaml. tjá yður, til þkl. leiðb. og birtingar fyrir biskupi, að það verður ekki leyft, að biskupinn vígi prest fyrir söfnuð þenna.

152 12. nóv **Brjef landshöfðingja** *til sýslumannsins í Ísafjarðarsýslu* **um flutning á þingstað.** — Út af erindi, er mjer hefur borizt frá hreppsnefndinni í Eyrarhreppi við Skutulsfjörð, dags. 18. f. m., undan felli jeg ekki hjer með að tjá yður, herra sýslumaður, til þkl. leiðbeiningar og frekaribirtingarfyrir hreppsnefndinni, að jeg hjer með vil veita samþykki mitt til að þingstaðurinn verði fluttur úr Hnífsdal í Eyrarhreppi inn á svo nefnt Hauganes í sama hreppi, með því skilyrði, að hreppsnefndin skuldbindi sig til að annast um, að ætíð verði til hæfilegt þinghús á hinum nýja þingstað.

153 25. nóv. **Brjef landshöfðingja** *til stiptsyfirvaldanna* **um lántökuleyfi handa prestakalli.** (Ágrip). — Með brjefi þessu var samþykkt, að presturinn að Undirfellli í Húnavatnsprófastsdæmi, Hjörleifur próf. Einarsson, tæki 800 kr. embættislán upp á prestakallið til 15 ára, til þess að halda áfram jarðabótum á túni og engjum prestssetursins, svo og til að viðhalda þeim jarðabótum, sem hann þegar hefur látið framkvæma þar.

154 7. des. **Brjef landshöfðingja** *til amtmannsins í suðuramtinu og vesturamtinu* **um sveitfesti þurfalings.** — Út af erindi, er hingað hefur borizt beina leið frá hrepps-